

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΖΑΚΥΝΘΟΣ
2024

ΟΙ ΚΟΣΜΟΙ ΤΗΣ ΜΑΥΡΗΣ ΣΤΑΦΙΔΑΣ

18-19 / 10

ΣΤΑΦΙΔΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ
ΕΑΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΠΡΙΜΑΡΟΛΙΑ
2024

Η πολύτιμη μαύρη σταφίδα έχει πολύ μακρά ιστορία. Η μετεπαναστατική Ελλάδα, για να χρηματοδοτήσει την δημιουργία του σύγχρονου ελληνικού κράτους κατά τον 19ο αιώνα, ουσιαστικά βασίστηκε στη μαύρη σταφίδα, αφού συχνά η αξία των εξαγωγών της ξεπερνούσε το 60% της συνολικής αξίας των εξαγωγών της χώρας, φτάνοντας ως και 79%!

ΣΥΝΕΔΡΙΟ «ΟΙ ΚΟΣΜΟΙ ΤΗΣ ΜΑΥΡΗΣ ΣΤΑΦΙΔΑΣ»

**18-19/10/2024, Ζάκυνθος
Σταφιδεργοστάσιο ΕΑΣ Ζακύνθου**

Το Σταφιδεργοστάσιο της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών - ΕΑΣ Ζακύνθου στον Άγιο Χαράλαμπο, το πιο ζωντανό κύτταρο μαύρης σταφίδας στα Ιόνια νησιά, μετατρέπεται για το διήμερο 18-19 Οκτωβρίου σε έναν σύγχρονο συνεδριακό χώρο για να φιλοξενήσει το Συνέδριο «Οι κόσμοι της μαύρης σταφίδας», με στόχο την γνωριμία μας με τον «μαύρο χρυσό» της Ζακύνθου, των Ιονίων νήσων και της Πελοποννήσου και την διερεύνηση των προοπτικών του προϊόντος και του πολιτισμού του.

Εξειδικευμένοι εισηγητές διερευνούν και αναδεικνύουν πτυχές της κοινωνικής και οικονομικής ιστορίας της μαύρης σταφίδας στην Ζάκυνθο και την χώρα, την σύνδεση με το σήμερα, τις σύγχρονες προοπτικές, το μέλλον του προϊόντος και την γαστρονομική, τουριστική και πολιτιστική του διάσταση.

Η σταφιδοκαλλιέργεια και το εμπόριο σταφίδας στη Ζάκυνθο αναπτύχθηκε κυρίως κατά την περίοδο της Ενετοκρατίας. Οι προσπάθειες των Αγγλων να διεισδύσουν στην αγορά της σταφίδας και να επιβάλλουν τελικά το αγγλικό μονοπώλιο στην περιοχή, η ανώτερη ποιότητα της σταφίδας της Ζακύνθου, η εμμονή των Ενετών στην υπερβολική δασμολόγηση, η προσπάθεια καταπολέμησης του λαθρεμπορίου που οδήγησε στην αφόρητη τοκογλυφία και οι κοινωνικές πάλεις και εξεγέρσεις είναι μερικά από τα θέματα που θα φωτιστούν στο συνέδριο. Η ιστορική έρευνα θα συνδεθεί και με τη σύγχρονη οικονομική και κοινωνική διάσταση της μαύρης σταφίδας, ως αγροδιατροφικού προϊόντος που σχετίζεται με την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, ενώ θα συζητηθεί η περίπτωση ενός νέου συνολικού branding της μαύρης σταφίδας με ενσωμάτωση στοιχείων της ιστορίας, του πολιτισμού, της διατροφικής αξίας (ως super food) και της υγείας και θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα της μελέτης περί ισχυρισμού υγείας της μαύρης σταφίδας.

Θεματικές ενότητες συνεδρίου

- Συνεδρία Α' Μαύρη σταφίδα και οικονομία.
- Συνεδρία Β' Η σταφίδα στη Ζάκυνθο: Οικονομία, εμπόριο και κοινωνία.
- Συνεδρία Γ' Η μαύρη σταφίδα ως αναπτυξιακό εργαλείο.
- Συνεδρία Δ' Πολιτιστική κληρονομιά και δημόσια ιστορία.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ >> ΠΡΩΙ

09:30 || *Έναρξη συνεδρίου* Προσέλευση, εγγραφές, πρωινός καφές

10:00 - 10:30 || *Καλωσόρισμα*, Χαιρετισμοί, Έναρξη εργασιών.

10:30 - 13:30 || **«ΜΑΥΡΗ ΣΤΑΦΙΔΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ»**

Συντονίστρια: Έλλη Δρούλια

10:30 - 10:50 || Παντελής Μούτουλας Δρ Ιστορίας, ανεξάρτητος ερευνητής
>> *Η αποκοπή της τιμής της σταφίδας στο λιμάνι της Πάτρας στις πρώτες δεκαετίες του νεοελληνικού κράτους.*

10:50 - 11:10 || Διονύσης Τραμπαδώρος Οικονομολόγος, Ιστορικός ΜΑ Ιστορίας

>> *Οι διαχρονικές σχέσεις Ηλείας και Ζακύνθου: περιπτωσιακές διερευνήσεις.*

11:10 - 11:30 || Κατερίνα Μπρέγιαννη Ιστορικός, Διευθύντρια Ερευνών, Κέντρο Ερεύνης της Ιστορίας του Νεώτερου Ελληνισμού - Ακαδημία Αθηνών

>> *Διακυμάνσεις των τιμών της σταφίδας κατά τη δεκαετία του 1930 σε σχέση με την οικονομική και κοινωνική επίδραση της μεγάλης ύφεσης.*

11:30 - 12:00 || Δημήτρης Αγγελής - Δημάκης Μεταδιδακτορικός ερευνητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης

>> *Μοχλοί πίεσης και κρατικές πολιτικές για τη σταφίδα κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα.*

12:00 - 12:20 || Γιώργος Γάσιος Δρ Ιστορίας - Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης

>> *Εξαγωγές ελληνικής σταφίδας στις ΗΠΑ 1910-1920.*

12:20 - 12:45 || *Open mic and panel discussion.* Ερωτήσεις κοινού, συζήτηση, σχολιασμός.

ΛΗΞΗ ΠΡΩΙΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ >> ΑΠΟΓΕΥΜΑ

17:30 - 19:30 || **«Η ΣΤΑΦΙΔΑ ΣΤΗ ΖΑΚΥΝΘΟ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»**

Συντονιστής: Γιάννης Παπαγιαννόπουλος

17:30 - 17:50 || **Νίκος Μεγαπάνος** Οικονομολόγος, MSc. Ιστορίας, Υπ. διδ. Πανεπιστημίου Κρήτης

>> *Η σταφίδα της Ζακύνθου τον 18ο αιώνα. Τι μας λέει η «Αμφιτρίτη»;*

17:50 - 18:10 || **Νικόλαος Κουρκουμέλης** Υποστράτηγος ε.α., Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Τακτικό Μέλος της Ιονικής Ακαδημίας 1808

>> *Η σταφιδική κρίση του 1852-1855 και τα αποτελέσματά της στην κοινωνία και την εκπαίδευση του Ιονικού Κράτους.*

18:10 - 18:30 || **Έλλη Δρούλια** Ιστορικός, τ. Διευθύντρια Βιβλιοθήκης της Βουλής

>> *Ανιχνεύοντας την εικόνα της σταφίδας στο έργο του Λεωνίδα Ζώη: Ιστορία και λαϊκός πολιτισμός.*

18:30 - 18:50 || **Στάθης Κουτρουβίδης** Ιστορικός, Δρ Οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας

>> *Η οικονομία της σταφίδας στο έργο του Λεωνίδα Ζώη.*

18:50 - 19:10 || **Πηνελόπη Αβούρη** Δρ Παν. Πελοποννήσου, Προϊσταμένη ΚΕΠΕΑ Λιθακιάς Ζακύνθου

>> *Βίος και πολιτεία του κόντε-Φαταούλα: Ιστορίες για τη ζακυνθινή σταφίδα στον «Περίπλου» του Διονύση Ρώμα.*

19:10 - 19:30 || **Open mic and panel discussion** Ερωτήσεις κοινού, συζήτηση, σχολιασμός.

ΛΗΞΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ >> ΠΡΩΙ

09:00 || *Έναρξη 2ης ημέρας συνεδρίου*

Προσέλευση, εγγραφές, πρωινός καφές.

09:15 - 09:45 || *Εγκαίνια και ξενάγηση* στην πολυμεσική ιστορική έκθεση «Μάκινα πολιτισμού».

09:45 - 12:00 || *«Η ΜΑΥΡΗ ΣΤΑΦΙΔΑ ΩΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ»*

Συντονισμός: Δημοσιογράφος IONIAN TV.

09:45 - 10:45 || *Παραγωγή, εμπορία και τοπική αυτοδιοίκηση* | Συζήτηση στορογγυλής τράπεζας.

Νίκος Τσίππρας Πρόεδρος Δ.Σ. Δικτύου Συνεργασίας Ζακύνθου

Φώτιος Κόττης Πρόεδρος Επιμελητηρίου Ζακύνθου

Αγγελική Αυγουστίνου Αντιδήμαρχος Τουρισμού, Επιχειρηματικότητας και Αγροτικής Ανάπτυξης Δήμου Ζακύνθου

Κωνσταντίνος Τσιριγώτης Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικού τομέα Περιφέρειας Ιονίων Νήσων

Πέτρος Βισβάρδης Διευθυντής Ένωσης Αγροτικών Συν/σμών ΕΑΣ Ζακύνθου

10:45 - 12:00 || *Πολιτισμός, διατροφική αξία, γαστρονομία και ανάπτυξη* |

Εισηγήσεις - συζήτηση.

Ηρώ Τσιμπρή Γεν. Δ/τρια ΑΧΑΪΑ-ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ - Συντονίστρια

CLLD/LEADER ΠΕ Αχαΐας

>> *Περί Διατοπικής συνεργασίας «Πριμαρόλια: Στους δρόμους της μαύρης σταφίδας» στο πλαίσιο του LEADER/CLLD του ΠΑΑ 2014 - 2020.*

Γιώργος Πίπτας Συγγραφέας, ερευνητής γαστρονομίας

>> *Περί γαστρονομίας και μαύρης σταφίδας.*

Φώτης Τέκος Δρ Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας Παν. Θεσσαλίας, Διευθύνων Σύμβουλος εργαστηρίου FoodOxys

>> *Περί διατροφικής αξίας και ισχυρισμού υγείας της μαύρης σταφίδας.*

Σωτήρης Μπόλης Σύμβουλος πολιτισμού, Πρόεδρος Πριμαρόλια ΑΜΚΕ

>> *Περί σύγχρονης πολιτιστικής διάστασης της μαύρης σταφίδας.*

12:00 - 12:30 || *Open mic and panel discussion.* Ερωτήσεις κοινού, συζήτηση, σχολιασμός.

ΛΗΞΗ ΠΡΩΙΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ >> ΑΠΟΓΕΥΜΑ

17:00-19:30 || **«ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ»**

Συντονιστής: Στάθης Κουτρουβίδης

17:00 - 17:20 || **Μαρία Αργυροπούλου** ΕΔΙΠ Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού Πανεπιστημίου Πατρών, **Ελένη Παράσχη** Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού Πανεπιστημίου Πατρών, **Ευαγγελία Χατζοπούλου** Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού Πανεπιστημίου Πατρών

>> **Αναγεννητικός Τουρισμός και Τοπικότητα: Η προώθηση της μαύρης σταφίδας ως τουριστικού και πολιτισμικού πόρου της Ζακύνθου**

17:20 - 17:40 || **Βίλλυ Φωτοπούλου** Αρχαιολόγος-Ιστορικός, Διευθύντρια Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς Υπουργείου Πολιτισμού

>> **Μαύρη σταφίδα και άυλη πολιτιστική κληρονομιά.**

17:40 - 18:10 || **Χάρης Αθανασιάδης** Καθηγητής Δημόσιας ιστορίας στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου, Διευθυντής του ΠΜΣ «Δημόσια ιστορία» του ΕΑΠ, και **Βασίλης Δαλκαβούκης** Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Συντονιστής Θ.Ε. «Προφορική Ιστορία» του ΠΜΣ «Δημόσια ιστορία» του ΕΑΠ
>> **Οι προφορικές μαρτυρίες ως δημόσιος λόγος. Μια συζήτηση για την προφορική και τη δημόσια ιστορία.**

18:10 - 18:30 || **Ντένια Πάτρα** MSc Δημόσιας Ιστορίας

>> **Η καλλιέργεια τη μαύρης σταφίδας μέσα από τον διαχρονικό διάλογο των γενεών.**

18:30 - 18:50 || **Χρήστος Χρυσανθόπουλος** Ιστορικός, Αρχειονόμος, ΕΙΕ, υπ. Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πατρών

>> **Τοπία, μνημεία και αρχεία: Οι διαδρομές της σταφίδας διασταυρώνονται με την ψηφιακή δημόσια ιστορία.**

18:50 - 19:10 || **Χαρίκλεια Μινώτου** Γεωπόνος, Δρ. Αειφορικής Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Διδάσκουσα στο Τμήμα Περιβάλλοντος του Ιόνιου Πανεπιστημίου

>> **Προκλήσεις και ευκαιρίες για την ανάδειξη της σταφίδας στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης**

19:10 - 19:30 || **Open mic and panel discussion.** Ερωτήσεις κοινού, συζήτηση, σχολιασμός.

ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Νίκος Τσίππρας *(πρόεδρος επιτροπής)*

Πρόεδρος Δ.Σ. του Δικτύου Συνεργασίας Ζακύνθου

Πέτρος Βισβάρδης

Διευθυντής ΕΑΣ Ζακύνθου

Στάθης Κουτρουβίδης

στορικός, Ph.D. οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας

Σωτήρης Μπόλης

Σύμβουλος πολιτισμού

Παναγιώτης Αγγελόπουλος

M.Sc. Ιστορίας

Γιάννης Παπαγιαννόπουλος

Φιλολόγος, Υποψ. Διδ. Πανεπιστημίου Πατρών

Φώτιος Κόττης

Πρόεδρος Επιμελητηρίου Ζακύνθου

Χαρίκλεια Μινώτου

Γεωπόνος, Δρ Αειφορικής Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

Ντένια Πάτρα

MSc Δημόσιας Ιστορίας ΕΑΠ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Στάθης Κουτρουβίδης *(πρόεδρος)*

Ιστορικός, Δρ Οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας

Έλλη Δρούλια

Ιστορικός, τ. Διευθύντρια Βιβλιοθήκης της Βουλής

Γιώργος Γάσιος

Δρ Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης

Παναγιώτης Αγγελόπουλος

M.Sc. Ιστορίας

Το Σχέδιο Διατοπικής Συνεργασίας «Πριμαρόλια. Στους δρόμους της μαύρης σταφίδας» υλοποιείται στο πλαίσιο του υπομέτρου 19.3 του Προγράμματος LEADER/CLLD του ΠΑΑ 2014-2020. Έχει ως αντικείμενο την εξερεύνηση, ανάδειξη και αξιοποίηση της ιστορίας και του πολιτισμού της κορινθιακής-μαύρης σταφίδας, ενός ιδιαίτερα σημαντικού προϊόντος για τις περιοχές παρέμβασης των συνεργαζόμενων Ομάδων Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ).

Το Σχέδιο υλοποιείται από τις συνεργαζόμενες ΟΤΔ LEADER:

1. ΑΧΑΪΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ, συντονιστής εταίρος
2. ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ - Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ
3. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΑΑΕ ΟΤΑ
4. ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ
5. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΑΕ ΑΟΤΑ
6. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ

Website: Δίκτυο Συνεργασίας Ζακύνθου www.cnz.gr

Facebook: @Δίκτυο ΣΥΝεργασίας Ζακύνθου

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Συνέδριο υλοποιείται στο πλαίσιο κοινής δράσης για τη διατοπική Συνεργασία «Πριμαρόλια - Στους δρόμους της μαύρης σταφίδας», του υπομέτρου 19.3 του Προγράμματος LEADER/CLLD του ΠΑΑ 2014-2020.
